

развълнувана, съ тая болезнена радостъ на една измъчена душа, която пълни очитѣ съ сълзи. Всички влѣзоха въ двора. Огладнѣлитѣ животни лакомо заскубаха високата трѣва, като протѣгаха синитѣ си езици и самодоволно и тежко прѣхтѣха. Разположенъ и веселъ, Грозданъ даваше кжси отговори на запитванията на жена си за цѣната на воловетѣ, за възрастъта имъ, за селото и за името на човѣка, отъ когото бѣше ги купилъ. Малкиятъ не се отдѣляше отъ тѣхъ, пазѣше ги и ги подкарваше изъ двора навсѣкждѣ, кждѣто имаше по-добра трѣва. Петра изнесе ярма въ едно корито. „Нека си похапнатъ“, каза тя, „пжтъ е вървѣлъ добитѣкътъ“. И двамата, майката и синътъ, стояха настрана и гледаха. Съ полупримрѣжени очи, воловетѣ лакомо ядѣха ярмата, обръщаха се и кротко поглеждаха къмъ тѣхъ. Въ тия нѣми погледи ясно се четѣше примирението и привързаностъта на животнитѣ къмъ новитѣ имъ стопани.

Грозданъ бѣше влѣзълъ въ кжщи. Като се увѣри, че никой не го вижда, той извади единъ плоскъ и кржгълъ вързопъ, грижливо скѣтанъ въ голѣмата му торба. Безъ да го открива, той само го огледа, увѣри се, че нищо не е поврѣдено, отвори сандѣка и го тури въ него. Нѣкакво особено благоговѣние имаше въ движенията му и една странна усмивка стоеше на устнитѣ му. Въ тая минута нѣкой го повика отвънъ. Грозданъ излѣзе. Бѣше дошълъ Монката. И той наедно съ Петра и Добри гледаше воловетѣ.

— Хубависж, много хубави, — говорѣше той. — Нека да сж живи.

Съ око̀то на опитенъ и вѣщъ познавачъ той ги поглеждаше, опрѣдѣли безпогрѣшно възрастъта имъ, откри сума добри качества у тѣхъ. И радваше се повече отъ всички. Като че радостъта въ тая кжща бѣше и собствена негова радостъ.